

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL-4101-20-09/2011
P/11/073

Olsztyn, dnia stycznia 2012 r.

**Pani
Halina Wydor
Dyrektor
Gimnazjum Nr 1
w Biskupcu**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Gimnazjum Nr 1 w Biskupcu, („Gimnazjum” lub „Szkoła”) kontrolę organizacji i finansowania kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009-2011 (do 29 grudnia 2011 r.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie skontrolowaną działalność, a ocenę tę uzasadnia w szczególności:

- niezamieszczanie w szkolnej bazie Systemu Informacji Oświatowej (SIO) danych dotyczących liczby nauczycieli uczestniczących w kształceniu i doskonaleniu zawodowym,
- nieprzekazywanie organowi prowadzącemu Szkołę sprawozdań z wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli za 2009 i 2010 rok,
- nieprzedłożenie do zatwierdzenia Radzie Pedagogicznej Szkoły wieloletniego planu doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- brak uregulowań wewnętrznych w sprawie doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- niskie wykorzystanie środków przeznaczonych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2011 roku.

1. W badanym okresie różne formy kształcenia i doskonalenia zawodowego ukończyło łącznie 17 nauczycieli Szkoły, tj. pięciu w roku szkolnym 2008/2009, ośmiu w roku 2009/2010 i czterech w roku 2010/2011. W stosunku ogólnej liczby nauczycieli zatrudnionych w poszczególnych latach szkolnych stanowiło to odpowiednio 9,6%, 16,3% i 9,1%.

W ocenie NIK, niski wskaźnik kształcących się i doskonalących zawodowo nauczycieli Szkoły świadczy, że placówka nie w pełni wykorzystwała możliwości uczestniczenia nauczycieli w indywidualnych formach kształcenia

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz.1701 ze zm.

i doskonalenia zawodowego, a ówczesny Dyrektor Szkoły Pani Bogumiła B. w niedostatecznym stopniu motywowała nauczycieli do podejmowania doskonalenia zawodowego, co było jej obowiązkiem wynikającym z § 20 ust. 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego². Wskazać należy także, że w myśl art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela³ wszyscy nauczyciele powinni podnosić swoją wiedzę, uczestnicząc w kształceniu i doskonaleniu zawodowym.

Zaznaczyć należy jednak, iż Szkoła zapewniała nauczycielom doradztwo metodyczne, poprzez organizację szkoleniowych posiedzeń Rady Pedagogicznej z udziałem konsultantów zatrudnionych w Warmińsko-Mazurskim Ośrodku Doskonalenia Zawodowego w Olsztynie. W badanym okresie odbyło się 11 takich posiedzeń, połączonych z warsztatami szkoleniowymi, w których uczestniczyli wszyscy nauczyciele zatrudnieni w Szkole.

2. Z ustaleń kontroli wynika, iż Dyrektor Szkoły Pani Bogumiła B., zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków⁴, opracowała wieloletni plan doskonalenia zawodowego nauczycieli na lata 2009-2012, jednakże nie został on, zgodnie z wymogiem art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁵, przedłożony do zatwierdzenia Radzie Pedagogicznej Szkoły.

Wskazać należy także, że Rada Pedagogiczna Szkoły nie uchwaliła wewnętrznych uregulowań dotyczących organizacji doskonalenia zawodowego, do czego zobowiązywał ją ww. art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy o systemie oświaty.

3. Kontrola wykazała, iż w Szkole nierzetelnie prowadzono bazę danych SIO. Ustalono bowiem, że do bazy tej w ogóle nie wprowadzano danych o ukończonych przez nauczycieli formach kształcenia i doskonalenia zawodowego, do czego zobowiązywał art. 3 ust. 4 pkt 1 lit. h ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej⁶. W konsekwencji danych takich nie posiadał organ prowadzący Szkołę, tj. Urząd Miasta w Biskupcu, któremu przekazywana była szkolna baza danych SIO.

4. W budżetach szkoły na lata 2009-2011, wydatki na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli zaplanowano odpowiednio w wysokości 6.455 zł, 4.850 zł i 18.302 zł. Ustalono, że o ile w latach 2009 i 2010 planowane środki wykorzystano praktycznie w pełnej wysokości (99,9%) i zgodnie z przeznaczeniem, to w 2011 r. (do 30 listopada) wykorzystano je zaledwie w kwocie 1.341 zł, tj. w 7,3%. Niski odsetek wykorzystania zaplanowanych na 2011 r. środków wynikał z faktu, iż dopiero w grudniu 2011 r., spodziewano się zrefundować sześciu osobom koszty czesnego, w związku ze złożonymi przez nich wnioskami o dofinansowanie doskonalenia zawodowego.

Ustalono również, że Dyrektor Szkoły za lata 2009 i 2010 nie przekazał organowi prowadzącemu sprawozdań ze sposobu wykorzystania środków przyznanych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, do czego był zobowiązany na podstawie § 6 ust. 3 ww. rozporządzenia MENiS z dnia 29 marca 2002 roku.

5. NIK zwraca również uwagę, iż uczniowie Szkoły w przeprowadzanych zewnętrznych egzaminach kończących gimnazjalny etap nauczania uzyskują oceny na niskim poziomie, tj. znacznie poniżej średniej wojewódzkiej. I tak np. w roku szkolnym 2009/2010 z części humanistycznej uczniowie Gimnazjum uzyskali średni wynik wynoszący 26,6 pkt, podczas gdy średni wynik województwa wyniósł 28,6 pkt, a z części matematyczno-przyrodniczej 19,27 pkt, przy wyniku województwa wynoszącym 23,2 pkt. W roku szkolnym 2010/2011 wyniki Szkoły w stosunku do wyników województwa wyniosły odpowiednio: dla części humanistycznej 18,8 pkt przy średniej dla województwa wynoszącej 23,8 pkt, a dla części matematyczno-przyrodniczej 18,6 pkt w stosunku do 22,8 pkt dla województwa. Z raportów Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży wynika, iż wyniki Szkoły z końcowego egzaminu gimnazjalnego w poszczególnych latach oceniane były: w roku szkolnym 2008/2009 na bardzo niskim

² Dz.U. Nr 168, poz. 1324.

³ Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.

⁴ Dz.U. Nr 46, poz. 430.

⁵ Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

⁶ Dz.U. Nr 49, poz. 463 ze zm.

poziomie (2 stanina), w roku 2009/2010 na niskim poziomie (3 stanina), a w roku 2010/2011 na bardzo niskim poziomie (2 stanina).

Zdaniem NIK, wiele elementów wpływa na fakt uzyskiwania przez uczniów Szkoły słabych wyników na końcowych egzaminach gimnazjalnych oraz że problem ten jest bardzo złożony. Nie można jednak wykluczyć, iż jedną z przyczyn tego stanu rzeczy jest niewielki odsetek nauczycieli kształcących się i doskonalących zawodowo, co niewątpliwie ma wpływ na jakość kształcenia w Szkole.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie przez Radę Pedagogiczną uregulowań wewnętrznych w sprawie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli.
2. Przedłożenie Radzie Pedagogicznej Szkoły do zatwierdzenia opracowanego wieloletniego planu doskonalenia zawodowego nauczycieli.
3. Wprowadzanie do bazy danych SIO informacji o liczbie nauczycieli uczestniczących w różnych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego.
4. Przekazywanie organowi prowadzącemu sprawozdań ze sposobu wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego oraz pełne wykorzystywanie przeznaczonych na ten cel środków finansowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji tych wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem